

Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság

„Csak a szokásos” Erzsébet-napi vásár

Delineata per Laurentium Bedekovich

2019 novemberében immár 25. alkalommal rendezték meg hagyományőrző Erzsébet napi népművészeti és kézműves kiállítást, helyi termékek vásárát Jászfényszarun. A régi - új helyszín a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár – 25 évvel ezelőtt is az intézmény adott teret, igényes kiállító helyet a rendezvényeknek. Ennek keretében folytatódott a Bedekovich Emlékév programjai.

A jászfényszarui Népfőiskolai Társaság névadója idősebb komori Bedekovich Lőrinc, a Jászkun Kerület 1779. június 2-án 240 éve választott meg a Jászság, a Nagykunság és a Kiskunság közös földmérőjévé. Mérnöki tevékenységét 40 éven át nyugdíjazásáig, 1819. novemberéig folytatta. Az idei 200. évi kerek évforduló kiváló alkalmat adott arra, hogy a negyven év szakmai hagyatékát összerendezve, az őszi szakmai konferenciát követően 2019. november 15-én, Jászfényszarun egy kiállítás keretében is megemlékezzenek a geometráról és munkásságáról.

Konferencián a köszöntőt követően „A társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével a Jászságban” című projekt bemutatására került sor a Jász-Nagykun-Szolnok Megye ESÉLY Szociális Közalapítványa munkatársa Baranyi Brigitta részéről – megtisztelő módon kiemelve a népfőiskola térségben betöltött szerepét.

Majd kétéves együttműködésnek köszönhetően *Delineata per Laurentium Bedekovich – Válogatás id. Bedekovich Lőrinc kéziratos térképeiből* címmel a Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára részéről Horváth Gergő igazgató helyettes tárlatvezetést tartott. A népfőiskola új kiadványait Dr. Farkas Kristóf Vince történész mutatta be – *Idősebb komori Bedekovich Lőrinc a földmérő és Jászfényszaru városközpontjának régi nevezetességei nyomában* – Tájak Korok Múzeumok Kiskönyvtára – sorozat részeként. Nemes József regnáló jászkapitány már a műhelybeszélgetések során osztotta meg gondolatait velünk – először jár városunkban, s nem jött üres kézzel – kézműveseket is hozott magával. Külön öröm

volt számára, hogy fiatalokat is látott a konferencián – van ki- nek átadni a tudást, a tapasztalatot, az életérzést, a kulturális örökségünket. A jó gyakorlatoknak köszönhetően itt igazán megtapasztalható, hogy a hagyományokat nem ápolni vagy csak őrizni kell, hanem megélni. *Nagy Józsefné* egy „rendkívüli történelemórára” adott lehetőséget a nyolcadik osztályos gyermekeknek. További vendégek voltak: *Bardócz-Tódor András* a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöke, a Semmelweis Egyetem, *Gábor Dénes Főiskola* óraadója, fizika tanár, csillagász, pedagógiai történész, hagyományőr. *Dr. Turóczyiné Veszteg Rozália* a Magyar Népfőiskolai Társaság Etikai Bizottság elnöke. *Dr. Fleisz János* történelemtudományok doktora, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) köztestületi tagja, egyetemi magántanár (ELTE, Pécsi Tudományegyetem), a Bihar Megyei és Nagyvárad Civil Szervezetek Szövetségének (BINCISZ) elnöke, felesége *Fleisz Judit Asszony*, középiskolai történelemtanár, a nagyvárad Ady Endre Elméleti Liceum

egykori aligazgatója, a várad-velencei Lisieux-i Kis Szent Teréz Nőszövetség elnöke. Az önkormányzat részéről *Bordásné Kovács Katalin* intézményvezető, *Illés Péter* projektiroda vezetője, *Németh András* mérnök informatikus, *Réz Bertold* rendszergazda informatikus segítette a program sikeres megvalósítását, a fotódokumentáció elkészítését. Rendezvényen részt vett a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetője *Glonczy Rudolf*. Az események nyilvánosságáról gondoskodtak: a Mi újság Fényszarun c. helyi lap felelős szerkesztője *Sugár Istvánné*, Új Néplap és szoljon.hu újságírója *Illés Anita* és fotóriportere *Gémesi Balázs*, Jászsági Térségi Tv szerkesztő riportere *Banka Csaba* és operátora *Lakatos Zoltán* – munkájukat köszönjük.

Az ebédet követően egy várostörténeti séta keretében bemutatásra kerültek a városközpont történelmi értékei, a népfőiskola gondozásában látható kiállítások – Rimóczi kastély, Régi Parókia, Szent Erzsébet Közösségi Házban, majd Györiné dr. Czeglédi Márta polgármester asszony fogadta a vendégeket, bemutatva a városházát s az új terveket. Meglepetés volt mindnyájunknak, hogy az MNT elnöke Bardócz-Tóador András itt egy díszkötéses jászfényszarui kiadványt kapott polgármester asszonytól. E séta és műhelybeszélgetések során együttműködési lehetőségek feltárására, a helyzet adta ötletbörzére (brainstorming) is sor került. A Jász Nagykun Szolnok Megye ESÉLY Szociális Közalapítványa online adatbázist épít a helyi termékek felméréséhez, ehhez többen csatlakoztak már a jelenlévő kiállítók közül. Érdekességként tudtuk meg azt is, hogy Mautner Zsófia szakács, műsorvezető, közgazdász, gasztroblogger is felvette már a kapcsolatot az adatbázisban szereplő helyi termelőkkel.

Délelőtt az Erzsébet napi vásár mellett kísérő rendezvényként az Európai Mézes Reggeli program zajlott - a Jászfényszarui Napfényóvoda gyermekei magyar termelői mézből készült reggelit – kóstolót kaptak. A programba Koncsik Béla helyi méhészt kapcsolódott be a termelői méz felajánlásukkal és népszerűsítő bemutató programokkal. Délután a Szilágyi Erzsébet Független Segítő Nőegylet szervezésében a *Szeretet köteléke* címen *Czifra Orsolya nővér* tartott előadást a Vinculum Caritatis Közösség tevékenységéről s az ő „szerepéről”, a közösséghez való csatlakozásáról.

A rendezvény Jászfényszarui Város Önkormányzata és a Jászok Egyesülete támogatásával, a Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára szakmai együttműködésében valósult meg. Szervezők: Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság, JNSZM ESÉLY Szociális Közalapítványa, Jászfényszarui Napfényóvoda, Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár, Szilágyi Erzsébet Független Segítő Nőegylet.

Kovács Béláné Pető Magdolna

Szóljunk hát *eleinkről*

„... azért csak Róvja fel a kapufélfájára, hogy el ne felejtse ...”
(Fazekas Mihály: Lúdas Matyi)

JÁSZFÉNYSZARU TÖRTÉNELMI ARCKÉPCSARNOKA

A cikk szerzői (is) arra vállalkoztak, hogy Jászfényszaru híres szülőiteiről információkat gyűjtsenek és közreadjanak. Eleinkről keveset tudunk s egy-egy kapcsolódó cikk, tanulmány olvasásakor rácsodálkozunk – itt járnak közöttünk az utódok, akiknek az őseire büszkék lehetünk. E cikkben – a tartalmi korlátok és egy-egy már megjelent igényes írás miatt - rövid időutazásra hívjuk az olvasót a mérföldkövekre helyezve a hangsúlyt. A későbbiekben tervezünk egy bővebb, hiánypótló tanulmányt készíteni – szerzőtársakat megkeresve – , amelyben olvasmányos formában, a múltból mesélve, sorba rendezve a fontos és kevésbé fontos ám kétségtelenül érdekes, tudni érdemes kategóriába tartozó dolgokról is számot adunk.

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság Értékőr Műhelye keretében 2020-ban tematikus programsorozatot indított, amelynek része (kézműves szappankészítés, hunnia csipke készítés, családi örökségből helyi termék praktikumok mellett) a jászfényszarusi születésű vagy itt élt jeles személyek felkutatása és bemutatása.

Jelen írás közzétételével célunk a bemutatott személyek megismertetése mellett az is, hogy az olvasók között találunk olyan érdeklődőt, helytörténeti kutatót, aki rendelkezik további ismeretekkel s számukra mi is új ismeretet adhatunk és kapcsolatba kerüljünk.

S most álljon itt azok jelképes arcképe, akik a tudomány, építészet, művészet tárgyi, szellemi javaival vagy hősi katonai cselekedeteivel értékeket, örökséget hagytak ránk jászfényszarusiakra s akikre méltán lehetünk büszkék – akkor is, ha az élet másfelé vezette útjukat. „Hogy dicső eleink nyomain járni taníthassunk...”

AKANTISZ VIKTOR

Forrás: <https://www.eke.hu/sites/default/files/csatolmanyok/hirek/2016/pnyime.pdf>; <http://real.mtak.hu/75308/1/080.2017.66.2.9.pdf> ;

ID. KOMORI BEDEKOVICH LŐRINC

Forrás: <http://www.bedekovich.hu/oldal/id-bedekovich-lorinc>

ID. KOMORI BEDEKOVICH LŐRINC

Forrás: <http://www.bedekovich.hu/oldal/id-bedekovich-lorinc>

IFJ. KOMORI BEDEKOVICH LŐRINC

Forrás: <http://www.bedekovich.hu/oldal/ifj-bedekovich-lorinc>

„Ez az ősz más mint a többi, ezt Te is jól tudod”

Tájékoztató a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság 2020. évi közgyűléséről, őszi tervekről

A Társaság a 2020. évi rendes közgyűlését szeptember 28-án tartotta meg a járványügyi helyzetnek megfelelő eljárásrend alapján.

Előzmények

A járványhelyzetre és a kormányzati intézkedésekre tekintettel a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság (BLNT) elnöksége megismerte és tudomásul vette azt az elnöki tájékoztatást, amely szerint elhalasztják a BLNT 2020. május 25-re tervezett rendes közgyűlését. Az elnökség arról is határozott, hogy a jelenlegi vezetők meghosszabbított megbízással – legkésőbb 2020. szeptember 30-ig – lássák el a vezetői feladatokat. A járványhelyzetre és a kormányzati intézkedésekre tekintettel az elnök látta el a határozathozatalt. Előkészítette a jogszabályi változások miatt szükségessé vált alapszabály módosítást és a szeptemberi közgyűlést, amelyen tisztújításra is sor kerül. A javaslatok alapján a jelölő bizottság elnöke Bordásné Kovács Katalin, tagjai Bobályné Bányai Mária, Fózer Tibor Pálné, akik az eljárásrend szerint elvégezték előkészítő munkájukat (lemondó nyilatkozatok a teljes vezetőség részéről, ajánlások, a jelöltek megkeresése, elfogadó nyilatkozatok, összeférhetlenségi nyilatkozatok, jegyzőkönyvek, határozatok elkészítése), amelyet ezúton is köszönünk. Döntés született arról, hogy a nyárra tervezett tábor 2020-ban nem kerül megtartásra, a 2021-re az előkészítése és meghirdetése folyamatban van.

Közgyűlés

A közgyűlés a meghirdetett napirendi pontok szerint került megtartásra. 1. Az Egyesület Elnökének beszámolója a 2019. évben végzett szakmai munkáról és gazdálkodásról. Hozzászólások, a beszámoló elfogadása. 2. Ellenőrző Bizottság beszámolója a gazdálkodás ellenőrzéséről - az egyesület 2019. évi egyszerűsített éves beszámolója, közhasznúsági melléklete és kiegészítő melléklete ismertetése. Hozzászólások, a beszámoló elfogadása. 3. Az elnökség 2020. évi tervei, költségvetés tervezetének ismertetése. Hozzászólások, javaslatok. A 2020. évi tervezett feladatok és költségvetés elfogadása. 4. Az új vezetőség megválasztása. 5. Alapszabály módosítása. 6. Egyebek. Levezető a társaság elnöke Kovács Béláné Pető Magdolna, a jegyzőkönyvet Kaszainé Ocskó Györgyi készítette.

Tisztújítás a lejárt mandátumok miatt s az ellenőrző bizottság egy tagja, Mészáros Tivadar elhalálása miatt esedékesé vált. Mészáros Tivadar a kolléga, igazgató helyettes emlékével tisztelettel megőrizzük.

Az előkészítő munkákról beszámolt és az új jelölteket bemutatta Bordásné Kovács Katalin a jelölő bizottság elnöke, majd a szavazásra került sor. A megválasztott elnökségi tagok: Berényi Ferencné – elnökségi tag, dr. Farkas Kristóf Vince – elnökségi tag, Kovács Béláné Pető Magdolna – elnök, dr. Soltész Anikó – elnökségi tag, Tamus Angéla Erzsébet – titkár. **A megválasztott ellenőrző bizottsági tagok: Ácsné Csontos Mária** – ellenőrző bizottsági tag, **Pásztor Zsuzsanna** – ellenőrző bizottsági tag, **Török Imréné** – ellenőrző bizottság elnöke.

Berényi Ferencné: Az általános iskola igazgatóhelyetteseként a már a kezdetektől az alapítók szándékával kapcsolódott be a civil szervezet munkájába, ahol elnökségi tagként, majd a felügyelő bizottság elnökeként a törvényességi felügyeletet látta el, majd ismét az elnökség tagjaként segíti tevékenységével a szervezet munkáját. Operatív megvalósító volt a szakiskolai képzési tematika alakításában, ezzel is megalapozva a népfőiskola képzési tevékenységét. Lehetősége szerint sokféle programba bekapcsolódik, reális gondolkodással, tanácsaival véleményformálással folyamatosan segíti a szervezet önmegevalósítását.

Dr. Farkas Kristóf Vince: Történész, aki már fiatal kora óta elkötelezett a Bedekovich család életművének kutatásában, feltárásában és bemutatásában. Így egyértelmű volt mindenki számára, hogy a népfőiskolai tagsággal szinte egy időben az elnökségben is szerepet vállalt. A szervezet számára is megtisztelő, hogy szakdolgozatának elkészítésével a Bedekovichok nyomában kutatott, majd számtalan tanulmányt, cikket jelentetett meg a Bedekovich életművekkel kapcsolatban. Mára elismert szakteknintéllyé vált a szakmában. A szervezetben folytatott értékfeltáró és értékörző tevékenysége domináns, a népfőiskolai programok, tárlatok, táborok ismert és elismert idegenvezetője.

Kovács Béláné Pető Magdolna: Iskolaalapító személyisége meghatározó volt a civil szervezet létrehozásában, ezzel párhuzamosan a szakiskolai tematikák kidolgozásával a felnőttképzés csírázó magjait hintette el. Szakterülete munkakörében és a civil életben is a forrás lehívás, pályázatok írása, a tervezett projektek szakmai végrehajtása és felügyelete. Erőssége: menedzsment irányítása, kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatépítés, szakmai időterv készítése, betartása, közösségszervezés, csapatmunkában való részvétel, stratégiai tervezés, hatékony értékteremtő operatív munka.

Dr. Soltész Anikó: jogász, közgazdász. Még aktív civil vezető – a SEED Alapítvány ügyvezetője voltam, amikor a BLNT – vezetését megismertem. A kölcsönös tiszteleten és megbecsülésen alapuló személyes kapcsolatból immár több évtizedes munkakapcsolat lett. Nehéz lenne felsorolni, hány projekt, hány munkaóra, hány feladat és megoldás van már mögöttünk – erről képek sokasága tanúskodik. De ami igazán fontos, az a segítség, amit közösen nyújtottunk: a lelkek, akiket megmentettünk, akiknek a „magamban is bízhatok” hitét visszaadtuk, akiket tudással és a közösség erejével a munka világába visszavezettünk. A munkakapcsolatból máig tartó tisztelet lett, és ha bármiben segíthetek, ezután is megtaláltok, ha elnyerem a bizalmat. Üdvözlettel: Soltész Anikó

Tamus Angéla Erzsébet: A THN-TAMUS Kft. tulajdonosa, emellett egyéni vállalkozó is. Vállalkozásaival szerződéses kapcsolatban áll az OTP Pénzügyi Pont Kft-vel, az OTP Ingatlanpont Kft-vel, Valamint az EU-Solár Zrt-vel. Fő feladata – egyben erőssége is – a toborzás, csapatépítés, mentorálás. A megyében két irodát üzemeltet, Szolnokon és Jászberényben. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökségi tagja immáron 16 éve. A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság alapító tagja. Vállalkozásának stabil építésében nagy segítséget jelentett a Népfőiskola szervezésében megtartott vállalkozónői képzés is, amire a mai napig szeretettel gondol.

Ácsné Csontos Mária: Az óvoda vezetőjeként segítőkész együttműködő partner volt minden népfőiskolai programban. Több évtizedes szakmai, gazdasági, vezetési tapasztalatokkal rendelkezik. A népfőiskola és az óvoda intézményi kapcsolata a kölcsönös tiszteleten alapult. A segítő közreműködés eredményeként a kicsi gyermekeken át szinte minden családhoz eljutott a népfőiskolai programkínálat. Az együttműködés során kollégái, az intézmény dolgozói is bekapcsolódtak a programokba, élni tudtak a képzési vagy a felkínált szakmai programok, kirándulások lehetőségeivel.

Pásztor Zsuzsanna: A népfőiskolai társaság megalakulásától kezdve szakmai segítséget nyújtott számviteli és pénzügyi ismeretei által. Nagy szakmai gyakorlattal rendelkező, lelkiismeretes, kitarító, szakmája iránt elkötelezett ember. A munkákban megbízható segítőkész partner, mérlegképes könyvelő, naprakész ismeretek megszerzésére törekszik. Tanácsaival, folyamatosan közreműködik a népfőiskola munkájában. Ahogyan ideje engedi rendszeres közreműködője a programoknak is.

Török Imréné: Alapító tag, ellenőrző bizottsági tagként, majd az ellenőrző bizottság elnökeként már a kezdetektől az ügyvitelt segítette, az egyesület működését ellenőrizte. Aktív korában megszerzett nagy ügyviteli, gazdasági ismeretei, gyakorlata sokat jelentett a szervezet kialakításában, elindításában. Tanácsaival, tapasztalatai megosztásával rendszeresen segíti a népfőiskola jogszerű működését. Ahogyan ideje engedi rendszeres résztvevője a programoknak.

Személyük jelenléte a vezetőségben megtisztelő a népfőiskolai társaságnak. Az elnök a vezetőség, a társaság nevében köszönte meg a leköszönő elnökségi tagok – Kaszainé Ocskó Györgyi, Sándorné Tóth Éva – munkáját. A továbbiakban az alapszabály módosításáról döntött a közgyűlés. A tagdíjat az alábbiakban állapította meg: a tagdíj éves összege: 500 Ft/év a diákoknak és a nyugdíjasoknak, 1000 Ft/ év a többi felnőttnek.

A 2020. évi szakmai tevékenység egyike az Értékör Műhely programsorozata (kézműves szappankészítés, Hunnia csipke készítése, családi örökségből helyi termék, fotópályázta kiírása, programok on-line téren), a Bedekovich Galéria eseményei és tervei. A hálózati eseménysorozatról is tájékoztatást kaptak a jelenlévők: Hálózatépítés – műhelyfoglalkozás az Észak-magyarországi népfőiskolák körében – A Művelődő közösségek Észak-Magyarországon címen öt megye bevonásával népfőiskolai hálózatépítés kezdődött. A projekt szakmai központja a Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága. A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság innen kapta a megkeresést, felkérést, hogy csatlakozzon e programhoz. A műhely célja, hogy a már működő népfőiskolák tagjai megerősítsék motiváltságukat, szerepüket, valamint információt kapjanak

a népfőiskolák és a közösségi művelődési lehetőségek területeiről, funkcióiról, együttműködési lehetőségekről. További cél, hogy a közösségfejlesztésről, a közösségi tervezésről, a fiatalok bevonásáról, saját vezetői szerepükről ismereteket szerezzenek és a saját közösségeikben kamatoztatva használni tudják azokat. A műhelyfoglalkozás-sorozat 2020. februárban kezdődött és 9 hónapon át a tervek szerint, minden hónapban egy alkalommal, mindig más településen találkoznak majd a műhely tagjai.

Közyűlés óta ..., hogy milyen az ősz

*„A felhő sem olyan, mint nálunk
És milyen más az őszi fény! ...
Itt hívős ősz van. Lehullott már
Az első, hideg őszi dér,
Lemondani tanít a hulló,
Búcsuzó, sárgult falevél...”*
(Ady Endre: Milyen az ősz?...)

A hálózati műhelymunka jászfényzarusi találkozásának időpontja módosításra került, októberben valósult meg. A hagyományos Erzsébet napi programsorozat és a tervezett Párbeszéd a megpróbáltatásról című dr. Csókay András – Skrabski Fruzsina – Farkas Erzsébet könyvbemutató beszélgetés a kialakult járványhelyzetre való tekintettel nem kerül megtartásra, 2021-re tervezzük, az egyeztetés megtörtént a résztvevőkkel. A Megyei Értéktár Bizottság határozatot hozott – idős Bedekovich Lőrinc munkássága, mint nemzeti érték felvételre került a megyei értékek közé. A hagyományos, a karácsonyi ünnepkörhöz kötődő, ebben az évben 25. éves Adventi Kávéház program – szintén a kialakult járványhelyzet miatt - nem kerül megtartásra. Kérjük, kísérjék figyelemmel a digitális térben zajló eseményeket, felhívásokat, híreket, beszámolókat a népfőiskola honlapján, közösségi oldalain.

Kovács Béláné Pető Magdolna

*A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság nevében
áldott karácsonyt és reményteljes új esztendőt kívánunk!*

Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség

1stTIP Kezdő projektmegvalósítók támogató hálózata

Képzési anyag és nyílt oktatási források az első nemzetközi projekt megvalósítók számára.

A képzési tananyagok összefoglalói

Szerkesztő: Marianna Labbancz;

tars-szerkesztők: Agnieszka Dadak, Hans Jørgen Vodsgaard, Aron Weigl, Oliver Löscher, Lorenza Lupini, Luca Bordoni.

© 2020: BKNSZ – Folk High School Association Surrounding Budapest (HU), Cooperativa Sociale Onlus scpa (IT), Foundation of Alternative Educational Initiatives (PL), EDUCULT – Denken und Handeln in Kultur und Bildung (AT), Interfolk – Institut for Civilsamfundet (DK).

Minden jog fenntartva. Ebből a dokumentumból idézni csak a hivatkozás megjelölésével lehet.

Előszó

„Aki nem tud semmit, nem szeret semmit. Aki tehetetlen, az érthetetlen. Aki nem ért semmit, nem is ér semmit. Aki viszont ért, az szeret is, néz is, lát is. [...] Minél több tudás rejlik egy dologban, annál nagyobb a szeretet. [...] Aki azt képzei, hogy minden gyümölcs ugyanakkor érik mint a szamóca, az semmit nem tud a szőlőről” –írta Paracelsus, reneszánsz orvos, filozófus.

A nemzetközi együttműködés számos olyan európai civil szervezet munkájának része, amelyek az egész életen át tartó tanulással foglalkoznak. Sok szervezet azonban nem vesz részt nemzetközi partnerségi együttműködésben, vagy nem képesek azokban sikeresen részt venni. A nemzetközi együttműködés során a szervezetek struktúrája és képzési gyakorlata megújul. Ez az általános vezérelve az európai együttműködési programoknak, így az Erasmus + programoknak is.

A sikerhez időre és értő megvalósítókra van szükség. Egy nemzetközi projekt indítása kihívás, végrehajtása nagy feladat a civil szektor számára. A nemzetközi projektek vezetőinek módszertani támogatásra és speciális készségekre van szükségük. Sok szervezet nem áll készen arra, hogy nemzetközi környezetben dolgozzon. E szervezetek felkészítését tűzte ki célul ez a projekt. A 2018. szeptemberétől 2020 őszéig tartókétéves Erasmus+ projekt „Első alkalommal nemzetközi projektet megvalósítók támogató hálózata” címmel öt uniós tagállam öt olyan szervezete valósítja meg, amelyek az egész életen át tartó tanulás, a kultúra, a szociális munka és a civil társadalom fejlesztése területén dolgoznak.

Az együttműködő szervezetek:

Projekt koordinátor:

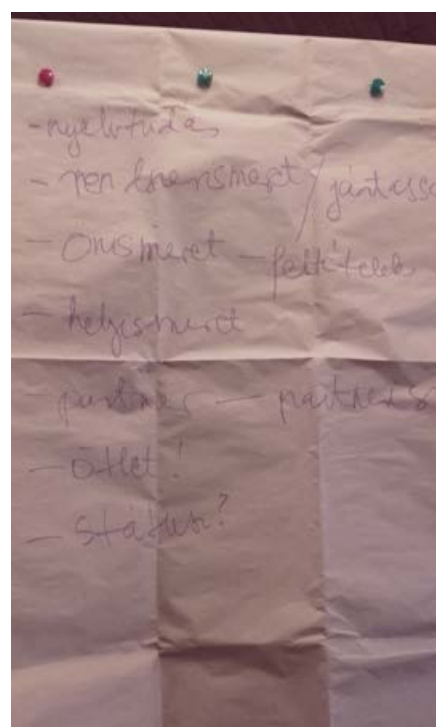
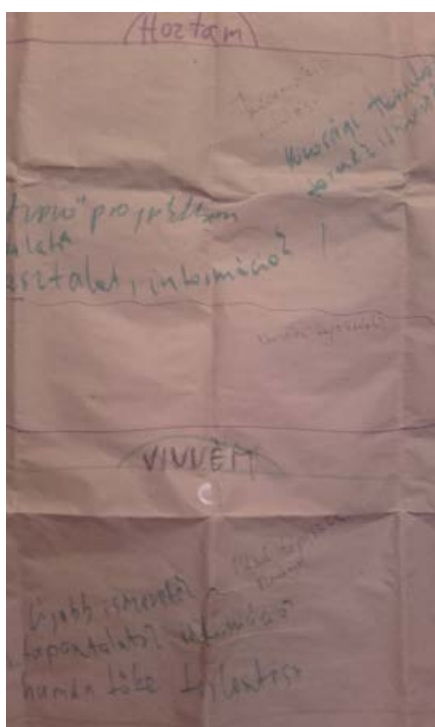
- FAIE-Foundation of Alternative Educational Initiatives (PL) – www.fundacjaaaie.eu

Partnerek:

- COOSS-Cooperativa Social COOSS MARCHE ONLUS scpa (IT) – www.cooss.it
- Magyar Népfőiskolai Társaság(HU) – <https://nepfoiskola.hu>, a projektet 2019 őszén át-vette a Budapest-környéki Népfőiskolai Szövetség – <http://www.bknsz.hu>
- Interfolk-Institut for Civilsamfund (DK) – www.interfolk.dk
- EDUCULT-Denken und Handeln in Kultur und Bildung (AT) – <http://educult.at>

A projekt átfogó célja az hogy támogassa a felnőttképzési szervezeteket, segítve őket innovatívoktatási módszertanok kialakításában, hogy új módon és újterületeken tevékenykedjenek. Kézikönyvünk a nemzetközi együttműködést létrehozni szándékozó szervezeteknek szól, melyből megismerhetik az andragógia alapjait, a felnőttképzési módszereket, valamint példákat találhatnak a nemzetközi együttműködésre felkészítő tréningek összeállításához. Bízunk benne, hogy ez a kézikönyv új ismeretekkel szolgál, az érdeklődők számára és ösztönzi az európai civil társadalom egész életen át tartó tanulásban résztvevő szereplőit a nemzetközi együttműködések megerősítésére.

NAGY Júlia
elnök, BKNSZ

3.A Kutatási Jelentések *megállapításai*

Ez a projekt két felméréssel kezdődött. A projekt indulásakor a célunk az volt, hogy feltérképezzük a partnerszervezetek által megkeresett szervezet nemzetközi tapasztalatait, e témával kapcsolatos terveit. A feltárás egy multilaterális online kérdőívet és interjúkat tartalmazott. Minden partnerszervezet részt vett a felmérésben, adatokat gyűjtözt az érintett érdekelt felek és személyek bevonásával a nemzetközi projekt tevékenységünkkel kapcsolatos kérdésekre.

A. Projekt menedzserek

(azaz akik már dolgoznak vagy valaha dolgoztak nemzetközi projekt-menedzsersként a harmadik szektor felnőttképzési szervezeteiben), akiknek már van belső projektmenedzsment tapasztalatuk (legalább két nemzetközi projekt)

B. Szervezeti vezetők (azaz vezetők és vezető testületek tagjai), akiknek már van tapasztalatuk a belső projektmenedzsmentben (legalább két nemzetközi projekt)

C. Projekt menedzserek, akik nem jártasak a nemzetközi projekt menedzsmentben

D. Szervezeti vezetők, akik nem jártasak a nemzetközi projekt menedzsmentben.

Összefoglalva a négy csoportot, az alábbi két célcsoporttal foglalkoztunk:

A csoport: Vezető testületek tagjai -a területen tevékenykedő civil társadalmi szervezetek (egyesületek, alapítványok, szociális szövetkezetek, szépkorúak egyetemei, népfőiskolák, szociális vállalkozások stb.) vezetői, igazgatósági tagjai, elnökségi tagjai stb., akik a nem formális és informális felnőttképzés területén aktívan tevékenykednek és érdeklődnek a nemzetközi együttműködések iránt. (A továbbiakban: a vezető testületek tagjai)

B csoport: Alkalmazottak, munkatársak, tagok, a civil társadalmi szervezetek, civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, szociális szövetkezetek, szépkorúak egyetemei, népfőiskolák, szociális vállalkozások stb.) önkéntesei, akik a nem formális és informális felnőttképzés területén aktívan tevékenykednek és érdeklődnek a nemzetközi együttműködések iránt. (A továbbiakban: projektmenedzserek) Az online felmérés résztvevőitől arra kértek választ, mely kulcskompetenciákat tartják fontosnak az uniós projektek megvalósítása során. A kérdőív második részében a projektvezetőket felkérték, hogy válasszák ki mindazokat a kompetenciákat, amelyeket fejleszteni kívánnának, a szervezetek vezetőit pedig arról kérdezték, hogy a munkatársaik milyen kompetenciáit szeretnék fejleszteni.

A felmérés eredményeinek publikálás két többoldalú nemzetközi jelentésben történt meg.

Az I. Kutatási Jelentés a Sikerekről és a kihívások, míg a

II. Kutatási Jelentés a Kulcskompetenciák és szolgáltatási igények címmel jelent meg.

Ez a két kutatásjelentés képezte a kiindulást az első alkalommal a nemzetközi projekt megvalósítók számára kialakított támogatási eszközök –köztük a tréningek -tervezésének és fejlesztésének.

Az I. Jelentés átfogó célja, hogy képet kapjunk azokról a sikerekről és kihívásokról, amelyek a támogató hálózat és a lehetséges támogató szolgáltatások fejlesztésének alapját fogják képezni. A Jelentés konkrét célja:

- meghatározásra kerüljön, hogy milyen támogatást kapnak a felnőttképzés területén működő nemzetközi projekt menedzserek az öt országban,
- milyen elvárásaik vannak a nemzetközi projekt menedzsereknek annak érdekében, hogy sikeresen tudjanak nemzetközi projekteket megvalósítani.

A II. Jelentés átfogó célja, hogy információt kapjon a különböző országokban dolgozó, vagy dolgozni szándékozó nemzetközi projektmenedzserek kulcskompetenciákról, feltárja az igényeket, melyek kiindulópontját fogják képezni a támogatói hálózat, illetve a későbbi támogatási szolgáltatások fejlesztésének.

A jelentés konkrét célja:

- meghatározzuk a sikeres nemzetközi projektmenedzserek kompetencia profilját, és ki-alakítsunk egy megfelelő kompetencia rendszert, mely tartalmazza a
 - 1) a technikai képességeket,
 - 2) a vezetői képességet, és 3) a stratégiai és menedzsment képességet.
- meghatározzuk az első alkalommal nemzetközi projekteket megvalósító projekt menedzserek egy új nemzetközi hálózattal kapcsolatos támogatási igényeiket, amely magában foglal olyan online eszközöket, mint például tudáscseppek ("knowladgwe pills"), webinárok, mentorálás.

3.1. A tréninggel kapcsolatos elvárások megjelenése a kutatás során

A lengyel válaszadók az alábbi témákat említették:

- Hogyan lehet fenntartható projektet megvalósítani;
- Toborzás – hatékony módszerek;
- Népszerűsítés és terjesztés, ideértve a közösségi médiát is; projektterjesztés –nem szokványos lehetőségek;
- Fejlett grafika;
- Projektmenedzsment módszertan; a projektmenedzsment különféle oldalai (idő, források, pénzügyek, eszközök...);
- A projektek társfinanszírozásának forrásai; Európai forrásszerzés; forrásszerzés –miben különbözik az E +
- Specifikus, projektekhez kapcsolódó ismeretek + puha készségek;
- Interkulturális tréningek;
- A partnerországok helyzetének megértése;
- Puha készségek, nemzetközi, partnerségi csapatokban való munka;
- Rövid képzés az alkalmazás elkészítéséhez.

Az olasz válaszadók igényei a tréninggel kapcsolatban az alábbiak voltak:

- nyelvtanfolyamok
- online felügyelt szimuláció
- modulok / videofelvételek a projektek kidolgozásához
- képzés a költségvetés elkészítéséről és a projekt menedzsmentjéről annak minden működési szakaszáról
- célzott tréningek, a háttér, a programok, és az alapok szerinti érdeklődés alapján
- nemzetközi oktatók, akik tapasztalattal rendelkeznek, technikák és kapcsolatok megosztása
- együttes tervezés, együttes menedzsment workshop
- tréningek az európai pályázatokban való részvételről és azok megtalálásáról
- projektek bürokratikus példái.

A magyar válaszadók igényei egy ilyen képzéssel kapcsolatban:

- A digitális készségek fejlesztése, az ajánlatok bizalmas kezelésére a támogatási kérelem összeállítása során;
- Projektmenedzsment: a főpályázati konstrukciók, célok, eszközök, források tervezési, megvalósítási és terjesztési szakaszai;
 - Hogyan lehet pénzt gyűjteni a tevékenységekhez;
 - A különbözőforrások, lehetőségek, és felhívások ismerete;
 - A nemzetközi pályázati feltételek (sajátosságok) bemutatása. A pályázathoz kapcsolódó angol nyelv oktatása;
 - Pályázatírás;
 - Nyelvtanfolyamok;

Az új képzési lehetőséggel kapcsolatban a dán válaszadók az alábbiakat mondták:

Országos tanfolyamok biztosítása, tevékenységi terület szerint különböző csoportokban.

- Felkészítőképzés a leendő projektmenedzsereknek, és a projektmenedzseri működés során.
- Tanfolyamok az EU támogatási programjairól és a sikeres uniós pályázatok összeállításáról.
- Tanfolyam a szociális média felhasználásáról a projekteredmények terjesztése során.
- Tanfolyamok arról, hogy hogyan lehet megfelelő projektértékelést készíteni.

Az interjúalanyoknak különféle javaslatok voltak. A tapasztalattal nem rendelkezők többnyire országos dán tanfolyamokról beszéltek, és elsősorban a sikeres támogatási kérelmek elkészítésére összpontosítottak. A nemzetközi projektek kezdeti lépéseivel kapcsolatos feladatokra koncentráltak, és úgy tűnt, hogy nem vették számításba azt, hogy a nemzetközi képzési rendezvényeken való részvétel érdekében igénybe vegyék az Erasmus+ mobilitási támogatásokat. Ezzel szemben a tapasztaltabb projektmenedzserek az új nemzetközi képzési lehetőségek megszervezésére összpontosítottak, ahol találkozhatnak és tanulhatnak a még tapasztaltabb kollégáiktól. Elsősorban a projektkoordináció során felmerülő különböző feladatok ellátásával kapcsolatos képzéseket tartották fontosnak, például értékelésről, terjesztésről, felmérésekről, vagy akár pénzügyi menedzsmentről szólnak. Néhányan közülük azonban szükségesnek tartották a legfontosabb uniós finanszírozási programokról, illetve a sikeres a támogatási kérelmek előkészítéséről és megtervezéséről szóló képzéseket is.

Az osztrák projektmenedzserek szeretnék tréningeken, vagy e-mentori támogatással fejleszteni „puha” készségeiket. A projektmenedzserek a közvetlen, személyes tanulást részesítik előnyben. Esettanulmányok és szerepjátékok módszeresen segíthetnek.

A felmérésben külön említik a szociális készségeket:

- konfliktuskezelési kompetencia
- nemekkel és sokféleséggel kapcsolatos kompetencia (az előítéletek, egyenlőtlenségek, kétértelműségek érzékenyítése)
- kommunikációs képességek fejlesztése

A projektmenedzsment területén olyan válaszokat szeretnénk kapni, amelyek segítenek olyan alapvetőkérdésekben, mint például:

Mik a projekt alapvetőigényei?

Milyen „problémát” kell megoldania a projekteknek (pontos célfejlesztés, pl. SMART modell)?

Melyek az értelmezhető, mérhető mutatói a projektnek?

Hogyan hozhatók létre közös (nemzetközi) költségvetést (amelyek gyakran nagyobbak)?

Mit kell itt figyelembe venni, mennyi puffert kell beépíteni az egyes elemekbe?

Ezen kívül a megkérdezett projektmenedzserek rámutattak, hogy a támogatási lehetőségek áttekintése során fontos a képzési lehetőség figyelemmel kísérése is. Az európai tanfolyamok általános készségeket és ismereteket nyújtanak az EU programok alapelveiről. Végül szükségesnek tartják az angol nyelvtanfolyamokat. A vezetők számára kihívást jelentenek a „szokásos” projektmenedzsment készségek nemzetközi kontextusba való áthelyezése, a szinergiák létrehozása, különös tekintettel a hosszabb időtar-tamra és az együttműködésre. E területen is szükség lenne képzésekre. A partnerek arra a következtetésre jutottak, hogy a kompetencia-fejlesztés igényei nagyon eltérőek a válaszadók csoportjai között, mind a tapasztalat szintjét, mind a tevékenységi területet és az országot tekintve. Úgy tűnik tehát, hogy nehéz minden csoportnak megfelelő közöstanfolyamot vagy egyéb támogató szolgáltatást nyújtani. Ehelyett a partnerek - a képzők- felajánlhatnak néhány általános témát mindenki számára, valamint megtervezhetnek speciális tanfolyam modulokat és szolgáltatásokat, amelyek megfelelnek az adott csoportspeciális igényeknek.

3.2. Javaslatok a nemzeti képzésekre

Anconában, 2019 szeptemberében, a nemzeti koordinátorok találkozóján megvitattuk a nemzeti képzések néhány alapelvét. A fő irányvonal az volt, hogy nem tudunk szigorú, mindenki számára kötelező képzési programot készíteni.

Megállapodtunk, hogy a képzések a leendő résztvevők elvárásainak kell, hogy megfeleljenek. Hogyan legyenek mérhető mutatói a projektnek?

Hogyan hozhatók létre közös (nemzetközi) költségvetést (amelyek gyakran nagyobbak)?

Mit kell itt figyelembe venni, mennyi puffert kell beépíteni az egyes elemekbe?

Ezen kívül a megkérdezett projektmenedzserek rámutattak, hogy a támogatási lehetőségek átte-

kintése során fontos a képzési lehetőség figyelemmel kísérése is. Az európai tanfolyamok általános készségeket és ismereteket nyújtanak az EU programok alapelveről.

Végül szükségesnek tartják az angol nyelv tanfolyamokat. A vezetők számára kihívást jelentenek a „szokásos” projektmenedzsment készségek nemzetközi kontextusba való áthelyezése, a szinergiák létrehozása, különös tekintettel a hosszabb időtar-tamra és az együttműködésre. E területen is szükség lenne képzésekre.

A partnerek arra a következtetésre jutottak, hogy a kompetencia-fejlesztés igényei nagyon eltérőek a válaszadók csoportjai között, mind a tapasztalat szintjét, mind a tevékenységi területet és az országot tekintve. Úgy tűnik tehát, hogy nehéz minden csoportnak megfelelő közöstanfolyamot vagy egyéb támogató szolgáltatást nyújtani. Ehelyett a partnerek -a képzők-felajánlhatnak néhány általános témát mindenki számára, valamint megtervezhetnek speciális tanfolyam modulokat és szolgáltatásokat, amelyek megfelelnek az adott csoportspeciális igényeinek.

3.2.1. A projektmenedzserek képzése

- Időtartam: 2 nap (16 óra)
- A részvétel feltétele:
 - civil szektorban működő szervezetnél dolgozik
 - a szervezet tevékenysége kapcsolódik a felnőttképzéshez
 - ajánlólevél

5. Táblázat: A projektmenedzserek javasolt képzési programja

No	Tartalom	Módszer	Órák
Általános közös témák			
1	Az európai támogatási alapok ismeret	Előadás	2,0
2	Interkulturális kompetenciák	Előadás Csoportmunka	1,0
3	A szervezeti stratégia kilakítása és projektmenedzsment	Előadás Csoportmunka	2,0
4	Hogyan hozzunk létre nemzetközi együttműködést	Group work	1,0
5	A sikeres nemzetközi projektek feltételei	Rövid előadás Csoportmunka	1,0
6	Nemzetközi projektmenedzsment készségek	Rövid előadás Csoportmunka	3,0
Általános közös témák összesen			10,0
Speciális témák:			6,0

3.2.2. A civil szervezetek vezetőinek képzése

- Időtartam: 2 nap (16 óra)
- A részvétel feltétele:
 - civil szektorban működő szervezetnél dolgozik
 - a szervezet tevékenysége kapcsolódik a felnőttképzéshez
 - a civil szervezet jövőbeli terveinek rövid bemutatása

6. Tablázat: A civil szervezetek vezetői számára javasolt képzések

No	Tartalom	Módszer	Órák
Általános közös témák			
1	A felnőttképzési civil szervezetek helyzete a partnerországokban	Rövid előadás Csopormunka	2,0
2	Az európai támogatási alapok ismeret	Előadás	1,0
3	Stratégiaalkotás	Előadás Rövid előadás Csopormunka	3,0
4	Általános projektmenedzsment	Előadás Csopormunka	1,0
5	Interkulturális készségek	Előadás Csopormunka	1,5
6	Hogyan hozunk létre nemzetközi együttműködést	Csopormunka	1,5
Általános közös témák összesen			10,0
Speciális témák:			6,0

3.3.A nemzeti tréningekkel kapcsolatos elvárások

Hogyan jelennek meg nemzeti képzésekben a kutatási eredmények?

Az interjú az összes résztvevő országra vonatkozó következtetése az volt, hogy a tapasztalattal nem rendelkező interjúalanyok a pályázati adatlapok tartalmát nagy kihívásnak tekintik, hiszen a kísérleti képzések során ez volt a központi téma. A nemzeti képzési programok többnyire felmérések eredményének megfelelően kerültek összeállításra.

Komoly kérdés volt: Mivel a megkérdezettek válaszaik rendkívül különbözőek voltak, lehet-e egy olyan egységes képzési programot összeállítani, mely tartalma megfelel az interjúalanyok összes elvárásának. A partnerek azonban megoldották e feladatot, a többé-kevésbé eltérő képzési program mindegyike a közös célokra fókuszált.

A lengyel kutatás eredménye azt mutatta, hogy a nemzetközi együttműködés megkezdéséről általában a szervezetek vezetése tudatosan dönt. Erről általában nem véletlenül döntenek, inkább egy vagy több már tapasztalt személy inspirációját és ösztönzését követik.

Ezért a vezető testületek tagjai számára a képzés konkrét célja a következő volt: „A civil társadalmi szervezeteket irányító személyek támogatása a megalapozott döntéshozatalban:

A szervezet „készen áll-e” a nemzetközi együttműködés megkezdésére.

Ha még nem - mit kell tenni a felkészülése érdekében. A kezdeti szakaszban az első válasza adandó kérdés: Valóban nemzetközi szinten akarunk együttműködni a szervezet fejlesztésének ezen szakaszában? És ha még nem -mit kell tenni ahhoz, hogy előre elkészüljön. Másrészt a jövőbeli projektmenedzserek csoportja képzésének konkrét célja „Valódi ismeretek megszerzése és a nemzetközi projektek hatékony tervezéséhez, előkészítéséhez és megvalósításához szükséges kulcskompetenciák fejlesztése volt a projektmenedzserek részéről”.

Olaszországban az általános cél az volt, hogy olyan képzéseket tartsanak, amelyek lehetővé teszik a projektmenedzserek és a civil szervezetek vezetőinek, hogy minél hatékonyabban részt tudjanak venni a nemzetközi együttműködésekben. Ötleteket adtak a projektek kezdéséhez segítettek olyan készségek fejlesztésében, melyek segítettek ezen ötletek háza finanszírozási források megtalálását. A képzés témái a COOSS projektmenedzsment tapasztalatára és a kutatás eredményeire és az interjúk megállapításaira alapultak. Fontos emlékeztetni arra is, hogy a képzések résztvevőinek egy része válaszóként is részt vett az interjúkban (tapasztalatlanok), így a COOSS csapatának lehetősége volt arra, hogy a kéréseiknek és a kezdeti igényfelmérésnek megfelelő képzést hozzon létre. A magyar nemzeti tréningek fő gondolata az volt, hogy a résztvevők tisztában legyenek a sikeres nemzetközi együttműködés előfeltételeivel, és hogyan készítsék fel a szervezetet a nemzetközi együttműködésre. Kiemelt figyelmet kapott, hogy a szervezet vezetők tudatosan és fokozatosan készüljenek a nemzetközi együttműködésre. A képzési célok szintén központi szerepet játszottak a dániai alapjelentésekben, ahol a válaszókat azt jelezték, hogy bizonyos területeken javítani kell az ismereteket és készségeket.

A dán tanfolyamszervező feltételezte, hogy a tervezett tanulási eredmények a két csoport számára azonosak lehetnek, annak ellenére, hogy az eredményeket különböző szempontból fogják felhasználni. A dánok a nemzeti kurzusok négy tanulási eredményét célozták meg: 1. Több ismeret a támogatási programokról, különös tekintettel az Erasmus + programra

2. Több ismeret és készség a sikeres Erasmus + projektpályázatok elkészítéséhez

3. Több ismeret és készség a sikeres Erasmus + mobilitási pályázatok elkészítéséhez

4. Több know-how az önértékeléshez és a kompetencia-fejlesztés igényei a nemzetközi együttműködéshez.

A dán tanfolyamszervező azt is feltételezte, hogy a tanulási eredmények számának és ezáltal a kurzusok témáinak korlátozottnak kell lenniük egy kétnapos, helyett csupán 12 órás képzés kerület megtartásra. Ezért a dán oktatók úgy döntöttek, hogy a nemzetközi együttműködés első lépésére összpontosítanak, vagyis sikeres pályázatokat készítenek az Erasmus + programra; és itt a következő 4 fő tanulási eredményt választották:

1. Több ismeret a támogatási programokról, különös tekintettel az Erasmus + programra:

- Az Erasmus + mobilitási tanfolyamok és tanulmányutak (KA1)
- Az Erasmus + stratégiai partnerségi projektek (KA2)

2. Több ismeret és készség a sikeres Erasmus + projektpályázatok előkészítéséhez, beleértve:

- a projekt koncepciójának (projektötlet) kidolgozása az igényekre és célokra összpontosítva,
- a legfontosabb tevékenységek és főbb eredmények tisztázása,
- terjesztés, értékelés és irányítás megtervezése,
- a munkaprogram és a költségvetés elkészítése,
- megtalálni a partnereket koordinátorként, vagy népszerűsíteni magát partnerként

3. Több ismeret és készség a sikeres Erasmus + mobilitási pályázatok előkészítéséhez, beleértve:

- előzetesen a saját szervezet nemzetközi fejlesztési tervének tisztázása / kidolgozása érdekében,
- a mobilitási koncepció kidolgozása a tanulási igényekre és célokra összpontosítva,
- annak tisztázása, hogy milyenek a prioritások a képzésekre való beiratkozás, vagy nyíltabb tanulmányutak tervezése során
- a mobilitási program és a költségvetés megtervezése,
- partnerek keresése.

4. Több know-how az önértékelésről és a kompetenciafejlesztés szükségleteiről, a nemzetközi együttműködés érdekében, ideértve a következőket:

- a saját szervezet nemzetközi fejlesztési tervének tisztázása/ kidolgozása,
- a kompetenciafejlesztés saját igényeinek meghatározása a nemzetközi együttműködés érdekében,
- a tanultak áthelyezése a hazai viszonyokra a tanfolyam után.

A képzés során a csökkentett óraszámok esetén is, a lefedett témák is igazolták a tervezett eredményt.

Az osztrák képzés esetében az előkészítési szakaszban a tanfolyammal kapcsolatos reményteljes várakozások arra mutattak, hogy a potenciális résztvevők 1,5 nap alatt összefogott tudást és

tapasztalatot kapjanak a nemzetközi projektmenedzsmentről. A korlátozott idő miatt az osztrák tanfolyamszervező az alapvető témákra összpontosított, amelyek nemzetközi referenciával is rendelkeznek, elkerülve a klasszikus projektmenedzsment bevezető tanfolyamot, helyette kifejezetten a nemzetközi együttműködésre koncentráltak. Ez a megközelítés lehetővé tette, hogy kevésbé a projektmenedzsmentről szóló általános információkra, hanem inkább a nemzetközi finanszírozásra, a kulturális kompetenciára és kapcsolatokra, valamint a nemzetközi együttműködés egyéb sajátosságaira összpontosítsanak.

Hozz létre hálózatot!

- A képzés során mindenképp legyen gyakorlat / workshop!
- Mutasd be, a projekt megvalósítását! - A jóváhagyás után megvalósítani / működtetni (azaz hogyan kezelhetők az adminisztratív kérdések, a félidős és a végső jelentések)
- Legyenek tágas terek a workshopokhoz, hogy egymást ne zavarják a résztvevők
- Tablet / PC és internetkapcsolat szükséges minden csoport számára (az elérhető online anyagok önálló és közvetlen keresése érdekében).
- Legyen természetes fény és / vagy több rövid szünet!

5. Tanulságok

Javaslatok a jövőbeli későbbi nemzeti tréningek megvalósításához

A nemzetközi együttműködésben kezdő szervezetek számára a legnehezebb a projektpartnerek megtalálása és kiválasztása, valamint a projekt megtervezése és a pályázati dokumentáció elkészítése. Az is nyilvánvaló, hogy két nap nem elegendő egy tapasztalattal nem rendelkező személy felkészítésére ahhoz, hogy nemzetközi projekt megvalósítása érdekében pályázati dokumentációt tudjon nyújtani. Rendkívüli kihívás egy kétnapos képzésre ekkora mennyiségű új információt besűríteni.

A képzéseket kiértékelő kérdőívekben a résztvevők kifejtették véleményüket, hogy mit lehetne még hozzáadni a képzési programhoz. Ezek a következők voltak: *további gyakorlat (esettanulmányok), néhány kész (valós) projekt részletesebb megvitatása, további információ a projekt költségvetésének kidolgozásáról és a projektpartnerek felkutatásáról, egy nappal hosszabb képzés.*

A következtetés az, hogy a kezdő nemzetközi projektmegvalósítók támogatásának komplexnek (képzések, tanácsadás, mentorálás, szupervízió stb.) és személyre szabottnak kell lennie, a projektmenedzsment különböző igényeinek és szintjeinek megfelelően, és amennyire csak lehet minél több gyakorlati tapasztalatot kell nyújtania.

A partnerségek kiépítését úgy kell támogatni, hogy az teret engedjen az európai szintű hálózati tevékenységnek. Biztosítani kell az alapismeretekhez és információkhoz való hozzáférést. Értékesebb lenne az első nemzetközi együttműködési tapasztalatokat „partnerként” megszerezni. Ez a célja a FIRST hálózatnak, amelyet a projekt megvalósításának végén indítunk el. A legnagyobb kihívás az ilyen hálózati szolgáltatások fenntartható finanszírozási forrásainak megtervezése, figyelembe véve a civil társadalmi szervezeteknek, mint ágazatnak a sajátosságait Európában.

A civil társadalmi szervezetek vezetői és a projektmenedzserek közötti munkamegosztás nem jelentős a civil szervezetek szektorában – a vezetők többsége projektvezető is egyben egy ilyen típusú szervezetben.

Fontos, hogy a képzések során homogén csoportokat kell létrehozni a tudás és a tapasztalat szempontjából.

Az oktatási módszertan fontosabb, mint a konkrét tartalom. Az általános ismeretek nyújtásánál fontosabb például az információ megtalálásához szükséges eszközök megadása egy adott lépéshez, valamint technikai kompetenciák megadása az új felhívások, új finanszírozási programok, új pályázati lehetőségek megtalálásához, megértéséhez.

Néhány további ajánlás, amelyek az öt partnerországban lefolytatott nemzeti kísérleti képzések során fogalmazódtak meg:

Hozz létre hálózatot!

- A képzés során mindenképp legyen gyakorlat / workshop!
- Mutasd be, a projekt megvalósítását! – A jóváhagyás után megvalósítani / működtetni (azaz hogyan kezelhetők az adminisztratív kérdések, a félidős és a végső jelentések)
- Legyenek tágas terek a workshopokhoz, hogy egymást ne zavarják a résztvevők
- Tablet / PC és internetkapcsolat szükséges minden csoport számára (az elérhető online anyagok önálló és közvetlen keresése érdekében).
- Legyen természetes fény és / vagy több rövid szünet!

A legnagyobb kihívás a nagyon változatos csoportokkal való közös munka volt. Először is, a résztvevők a gyakorlatban a kulturális, szociális, egészségügyi, gender, vagy oktatási szektorban dolgoztak, de mindegyik kapcsolódott az egész életen át tartó tanuláshoz. Ez volt az oka annak, hogy nehéz volt olyan közös projektötleteket találni, amelyekkel a csoport tagjai egyformán azonosulni tudnának. A csoportok kialakításában hasznos volt, hogy egyes résztvevőknek már voltak bizonyos projektötleteik. Másodszor, a résztvevők más-más szintű ismeretekkel rendelkeztek a nemzetközi együttműködések terén. Harmadszor, a tapasztalati szintjük is más volt. Mindezek befolyásolták a csoport munkájának előrehaladását. Két csoport meglehetősen gyors volt az egyes projektlépések kidolgozásában, míg a másik két csoportnak nehézségei voltak ötletük megfogalmazásában és a projekt céljainak kidolgozásában. Észrevettük, hogy ez a különbség az előzetes ismeretekből és ta-

paszttalatokból ered. Azoknál a résztvevőknél, akik korábban már dolgoztak nemzetközi projektben, vagy már voltak bizonyos elképzeléseik nemzetközi projektekről és a kapcsolódó finanszírozási programokról, kevesebb probléma merült fel a téma kezelésével és egy hipotetikus nemzetközi projekt önálló kidolgozásával kapcsolatban.

Tehát rá kellett jönnünk, hogy nem a pozíció (projektmenedzser vagy vezető testületi tag), hanem a tudás és a tapasztalat a döntő tényező az egész életen át tartó tanulás szektorában dolgozó és a nemzetközi együttműködésre törekvő célcsoportok igényeinek és kihívásainak meghatározásában. Ez azon a tényen is alapul, hogy az egész életen át tartó tanulás civil társadalmi szektorának vezetői is részt vesznek a projektmenedzsment folyamatokban, különösen az európai vagy a nemzetközi együttműködésekben (legalábbis Ausztriában). Ezért a szervezetvezetők és a projektvezetők mesterséges megosztása további akadályt jelenthet az egyes célcsoportok kezelésében. A szervezetvezetőknek részben több tapasztalatuk volt a nemzetközi projekteknél, mint a projektmenedzsereknek, de ezt nem lehet általánosítani. Az országos tanfolyamok alapján javasoljuk a célcsoportok meghatározásának kétlépcsős felépítését: egyrészt a tapasztalatok (magasabb prioritás), másrészt a pozíció alapján.

A projekt kutatási szakaszának következtetései és a nemzeti képzések tesztelési szakasza közötti kohézió jó alapot nyújt a FIRST hálózat támogatási körének megtervezéséhez. A FIRST hálózatot a tervek szerint a projekt keretében hozzuk létre azzal a céllal, hogy átfogó támogatást nyújtson a nemzetközi projektek kezdő megvalósítóinak az európai felnőttképzési civil szervezetek körében.

Érdeemes megemlíteni, hogy a nemzeti kísérleti képzések lebonyolításakor levont tanulságok megerősítették a projekt kezdetekor végzett kutatás következtetéseit.

Az első Kutatási Jelentés, a „Jelentés a sikerekről és kihívásokról” 92. oldalán listázza a végső ajánlásokat:

„Először is szükséges lenne könnyen elérhető hozzáférést biztosítani a mélyreható támogatásokhoz, mind a pályázatokat előkészítő, mind a nemzetközi projekteket koordináló személyek részére. A koordinátorok támogatása egyben a potenciális partnerek támogatását is jelenti, önmaguk fejlesztését, hogy minél jobban be tudják tölteni új partneri pozíciójukat a nemzetközi projekteknél. Egy támogatási hálózatnak kell tudnia kezelni ezeket a kihívásokat.

A támogatás formái a következők lehetnek:

- *tanácsadás és mentorálás, valamint az eszközökhöz, a videoklipekhez és a tematikus tanácsokat tartalmazó tudáscsomagokhoz való hozzáférés a pályázatok elkészítéséhez és a koordinációhoz (valamint a partnerré váláshoz);*
- *testreszabott támogatás a kis civil társadalmi szervezetek számára a pályázat elkészítésének és a projekt megvalósításának minden szakaszában (azaz hogyan lehet a kiírást értelmezni, hogyan kell becsülni a költségeket, hogyan lehet felépíteni a partnerséget stb.);*
- *új tematikus Erasmus+ tanfolyamok, amelyek középpontjában azok a kihívások állnak, amelyekkel az újonc nemzetközi projektvezetőknek kell szembenézniük;*
- *az ötletek feltérképezésének oktatási eszközei, hogyan lehet egy problémamegoldó ötletből projekt;*
- *oktatási eszközök az alapvető költségvetési tervezéshez;*
- *mit „csinálj” és mit „ne csinálj” a pályázat megírásánál, a partnerkeresésben és a projekttervezésben;*
- *a tapasztalatok megosztása, személyes történetek arról, hogy mit kell tenni, ha a dolgok rosszra fordulnak (általában a támogatási források a jó tervezésre és a megelőzésre összpontosítanak, de mit csináljunk, ha tipikus problémák merülnek fel? kihez forduljunk? mit csinálnak mások hasonló helyzetekben?);*
- *a kezdők számára hozzáférés egy nemzetközi hálózathoz, hogy támogatást kapjanak és motivációt a nemzetközi együttműködésekhez;*
- *platform az első partnerkapcsolatok kezdeti szakaszának támogatására;*
- *oktatási eszközök, sablonok arra, hogyan lehet partneri kapcsolatokra szert tenni (hol? milyen formában? mikor? milyen tervezési szinten?);*
- *munkahelyi tapasztalatcsere (job shadowing), hogy minél többeknek legyen lehetőségük nemzetközi projekt tevékenységekben való részvételre és így megtanulni a nemzetközi projektmenedzsment tipikus feladatait;*
- *szótár a projektmenedzsmentben alkalmazott technikai angol nyelvi és az élethosszig tartó tanulás / felnőttképzés angol szókincsével.*

- a hálózatépítés emelt szintjét, amely fokozza az ágazat hatását;
- az ágazatnak legyen egy közös lobbija - többek között a nemzetközi együttműködés társ-finanszírozási lehetőségeinek növelése érdekében;
- lehetőséget arra, hogy mások tapasztalataiból tudjanak tanulni, lehetőség szerint a tapasztalt szervezetekhez való közvetlen kapcsolatfelvétellel.”

Végül, a támogatásnak a következőket kell elérnie:

- a hálózatépítés emelt szintjét, amely fokozza az ágazat hatását;
- az ágazatnak legyen egy közös lobbija – többek között a nemzetközi együttműködés társ-finanszírozási lehetőségeinek növelése érdekében;
- lehetőséget arra, hogy mások tapasztalataiból tudjanak tanulni, lehetőség szerint a tapasztalt szervezetekhez való közvetlen kapcsolatfelvétellel.”

A második Kutatási Jelentés: **„Kulcskompetenciák és szolgáltatási igények”** a következőket szükségleteket említi meg a 96–100. oldalon: a társszervezetekkel folytatott nyílt támogató hálózat támogatásának szükségességét, az online eszközökhöz és az ismeretterjesztő anyagokhoz való ingyenes hozzáférést és az egyszerű hozzáférést a mentori szolgáltatásokhoz valamint az új képzési lehetőségekhez. A tömör összegző ajánlás a 100. oldalon így szólt:

„Jelenleg nincs olyan strukturált szolgáltatás a piacon, amelyet a civil szervezetek nemzetközi projektmenedzsmentje számára, és első sorban a kezdőknek dolgoztak volna ki. Remélem, hogy ez a projekt jelentősen hozzájárul e hiányosság kitöltéséhez. Sok szerencsét!”

A projekt teljes záró tanulmánya az alábbi linkeken érhető el magyar nyelven:

www.first-network.eu

<http://www.bknsz.hu>

Dányi Sebestyén Népfőiskola

Kedves Népfőiskolások!

A kezemben tartok egy könyvet. Olyan „friss”, hogy még a nyomdai munkák illata is érződik rajta.

Jó testes, több mint háromszáz oldalas, képekkel és természetesen írásokkal, díszítéssel. Jó kézbe venni, forgatni és olvasni is. Kicsit megható is nekünk, akik ifjúságunk korában könyveken nőttünk, gyarapodtunk, művelődtünk. Most látom, érzem újra, milyen nagyszerű dolog könyvet olvasni. Kézbe venni, simogatni. Rakni egyik helyről a másikra, míg belepillantunk, majd belefeledkezünk az olvasásába.

A mai „gépi” világban, villódzó képernyők helyett szinte felüdülés.

A könyv címe: Gondolatszöttes (fényről, földről, emberről).

A könyv szerzője: Gódor András

A Szerzővel beszélgetek, melynek rövidített változatát az alábbiakban teszem közzé.

R: Hogyan, miként jutott eszébe, hogy könyvet írjon?

G A: Ez nem elhatározás kérdése volt. Hogy pl. na most én leülök és írok egy könyvet. Nem így történik ez. Főleg egy olyan emberrel, aki nem is tartja magát írónak, mert nem is az.

R: A könyv tényleg nem egy cselekményről szól, hanem több -majdnem száz- történetet tartalmaz. Főleg erről a községről, Dányiról szól, közvetlenül vagy áttételesen. Dányi emberekről, eseményekről.

Újra kérdezem, hogyan születtek ezek az írások? És miért éppen most, a legutolsó időkben?

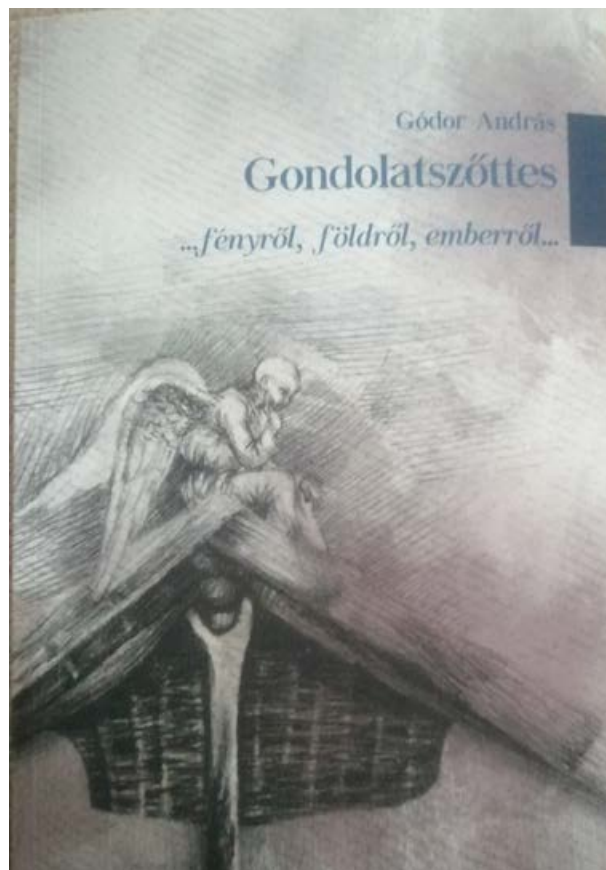
G A: Könyvet írni „veszélyes” dolog. Minden könyv egy belső utazás tükré. Az ember felfedi magát, elárulja, akarva-akaratlanul is benső élményét, belső tulajdonságait tárja föl. Üzenet is természetesen másoknak, elsősorban az olvasónak. Kivetítés, projekció. A mai zárkózott világban, amely végül az elmagányosodáshoz vezet merész vállalkozás írni. Nem csak könyvet, de egy novellát, esszét vagy dolgozatot is. Vagy akár beszélni! Beszélgetni! Másokkal, csoportokban vagy párosan. Félti az ember saját magát. Vagy inkább félelmei vannak. Az emberek befelé fordulásának vagyunk tanúi. Bezárkózunk. Restelljük talán saját énjünket. Vagy ha nem is restelljük, de magánügynek tartjuk minden gondolatunkat. Ez a kor, a történelmi kor egoizmusának az eredménye. Az ember nem bűnös ebben, inkább kiszolgáltatott.

Az íráshoz idő kell. Jó, nyugalmas, megelégedettség, amikor az élmények és a gondolatok maguknak utat törve felszínre kerülnek.

Ugyanakkor belső izgalmi állapot, feszültség is kell kimondani mindazt amitől újra helyre áll az ember lelki békéje.

Tehát az íráshoz megfelelő lelki állapot kell. Motiváció, mely nem csak egy belső készítés, hanem a valóságra történő válasz is. Kimondhatjuk, hogy végül is az ember aktív válasza az írás a kor megnyilvánulásaira.

R: Úgy tudjuk, közéleti ember volt. A közéletben részt venni bénító, gondolat-bénító élethelyzet?

G A: Igen, az. Ha lelkiismeretes akar és tud lenni. Ha nincs egy társadalomnak valódi kristály tiszta mondanivalója, mert maga is zavart, értékvesztett vagy értékhiányos, akkor rázúdul a társadalomra egy kimondhatatlan üzenet. Találja meg mindenki a saját választát a feltett vagy látens társadalmi kérdésekre, problémákra. Ez észszejtő károszt eredményez abban, aki nem csak magáért, de másokért, kisebb-nagyobb közösségekéért is felel.

R: *Maradjunk a könyvnél. Mi valójában a címet adó kép, a „gondolatszöttes”.*

G A: Gyermekkoromban volt szerencsém látni amikor a „hátsó házban”, vagyis a hátul lévő szobában felállították a szátvát. A szövószekeet. Még mindig előttem van a kép, amikor nagymamám „beült”, elfoglalta a helyét úgy, hogy a lábát, kezét felváltva használva, hol a „nyistet” váltotta, hol a „vetélőt” dobta a fonalak között jobbról balra, (aztán fordítva) míg a feltett fonak közé jó erősen be nem ékelődött a színes, szalagokra vágott textília. Az eredmény egy szép, változatos színű szöttes lett.

Én is így „szöttek” a gondolataimat. Erős munkával, de nagy szeretettel és motivációval.

R: *Miről olvashat az ember ebben a könyvben?*

G A: Négy nagy témakör van. Illetve egy ötödik is. Ez napjainkról szól. A fejezetek előtt szép, kifejező és élénk érdeklődésre biztató rajzok vannak. Fazakas Tibor barátom alkotásai.

A részekben található hosszabb-rövidebb írások mögött feltűnik a szülőfalum élete, a vasárnapok és hétköznapok, emberek, esetek melyek mögött valóságos személyek vannak. Többször típusok is.

Nem felejthető tényező az sem, hogy szülőfalumban negyvenhárom évet szolgáltam. Az iskolában is -tehát tanári emlékeim is vannak-, közéleti témák, a hétköznapok gondjai is fellelhetők valamint olyan életképek amelyeket ellesett az ember jövet-menet.

R: *Minden eddigi írás benne van a könyvben?*

G A: Nincs benne. Nem csak a később írt cselekmények hiányoznak, de a korábbiak is.

Mivel családom tagjai szorgalmazták a könyv megjelenését (másokkal együtt), az írásokat gyermekeim gyűjtötték össze, velük együtt ötleteltünk a szerkezetéről, felépítéséről.

R: *Hol kapható ez a könyv, mennyiért, hogyan lehet hozzájutni?*

G A: Ezt a könyvet én sok-sok barátomnak, érdeklődőnek, a „falustársaimnak”, volt munkatársaimnak, kollégáimnak szeretném átnyújtani. Nincs szabott ára. Ha valaki támogatni szeretné a dányi népfőiskolát, mely a községet szolgálva jött létre még 1989-ben (mely most átalakulva alapítványként működik) akkor arra lehetőség nyílik. A népfőiskolánkon sokat tanulhattak a meghívott előadóktól, de szerveztünk zárandoklatokat Nagy-Magyarország-szerte, kiadtuk Kozár plébános verses könyvét, született kiadvány az oromkeresztekről is, aztán állítottunk feszületet az út mellé, zárandokkapu díszíti (székely kapu formájában) a központi teret, és nem is oly régen Sebestyén szobrát állítottuk föl a néprajzi ház előtt. Ezt szeretnénk folytatni és erre a munkára fogadunk szívből jövő adományokat.

R: *Hol lehet átvenni a könyvet?*

G A: Az alapítványunknak három kurátora van. Az egyik én vagyok, a másik Ivicsics Istvánné (Nusika), a harmadik Hangodi Istvánné (Juci). E három helyen átvehető a könyv, akár több példány is. (Ha valaki ajándékba szánja).

Dányiban születtem. Nem volt vágyam innen elmenni. Bár többször lett volna lehetőségem. Ez a környezet, amelyben gyermekkoromat éltem, az emberi helytálláshoz szükséges olyan tulajdonságokat oltott belém, mint pl. kitartás, konfliktus tűrés, következetesség, szorgalom, tisztelet, Isten-hít, szolgálat, mértékletesség, empátia.

Mindezek révén kényszerítve éreztem magamat arra, hogy szert tegyek mindig több tudásra, mindig több és több szolgálat-tesésre, elkötelezetten és soha nem címek vagy rangok kedvéért.

Tíz év igazgatói megbízatás, tizennyolc évi iskolai munka után a helyi társadalmi élet - mondhatom talán - élére kerültem. Negyedszázad idő, a helyi társadalom vezetésében végzett munka után, negyvenhárom év dányi hivatalos szolgálat volt mögöttem, amikor nyugdíjba mentem. Szándékom és törekvésem a községet szolgálni nem csak pályám elején volt, de azóta is tart. Mint civil szervezet, a dányi népfőiskola 1989-ben alakult meg. Számos kiadvány fűződik munkánkhoz, többek között Kozár Gyula atya szellemi hagyatékának gondozása is.

Ezekben az írásokban, melyet ez a könyv egybefog, menekültni próbáltam -nem az öregedéstől- hanem attól a képtől ami ha nem vigyázunk a szellemi-lelki életünkre, kortól függetlenül bezár minket az önelégültség tunya világába. Testi-lelki egységben lehet írni, amikor a fizikai lét és a szellemi-lelki lét egymásra figyelve egyensúlyban van, a lelki élet irányításával.

Az őrangyalok vigyázása mellett.

R: És mely naptól kezdve?

G A: A könyv már itt van nálam. Még némi adminisztráció szükséges és akkor Advent második vasárnapjától mindenki hozzá juthat.

R: A könyvben található illusztrációt készítő Fazakas Tibor művésztől már szó volt. Kiket lehet még megemlíteni akik hozzájárultak a könyv ilyen szép megjelenéséhez?

G A: A szerkesztést a tördelést, és a tervezést Ádám László és Dóczi Krisztina végezte. A korrektúrát pedig Pecznik Éva.

R: Úgy gondolom, szép karácsonyi ajándék lehet ez annak, aki hozzá jut.

Várhatjuk-e a folytatást, új kiadvány születését?

G A: Ha az Úristen is úgy akarja, akkor igen.

R: Köszönöm Gódor Andrásnak a beszélgetést

Mindszenthálláért Alapítvány

Az alapítvány bemutatása előtt mindenképpen szólni kell arról a helyről, ahol működik - a térségről, a faluról.

A nevéből is feltételezhető, hogy az alapítvány székhelye Mindszenthállás, a Káli-medence egyik települése. A medencét a Balatontól csak dombosor választja el, és mint tájegység, viszonylag kicsi, de mediterrán klímája, békés nyugalma miatt hosszú ideje nyaranta az ország egyik kedvelt kiránduló helye.

A medencében római kori épületek, villák maradványait tárták fel – ezek a maradványok is tanúsítják, hogy már több ezer éve a szőlőtermesztés volt a legfontosabb megélhetési tevékenység a térségben.

A honfoglaló magyarok emlékére a medence hét települése közül több is őrzi a nevében: a Kál szótag Árpád egyik vezérére, Kál horkára utal, aki 890 körül nemzetségével együtt itt a medencében vert tanyát. A Kálok vára a közvetlenül Mindszenthállás mellett kiemelkedő Kereki dombon állt, amit az itt feltárt, a X. századból származó temető is bizonyít.

Mindszenthállásról már a XII. századból maradtak fenn írásos emlékek, a település a Káli-medence egyik „hegyének” a bazaltköves Kopasz-hegynék (302 méter magas) a lábainál nyúlik el. A falu római katolikus temploma 1829-ben épült, klasszicista stílusban, a sekrestyéjében levő keresztelőkápolna román kori, feltehetően a romtemplomból került át ide. A templom feletti kopár hegyoldalon pedig egy másik, középkori templomrom látható.

Az 1980-as évek vége óta a tájegység nagyon népszerűvé vált, tudósok, ismert művészek, a természet szerelmesei vásároltak itt telkeket, régi házakat, s mint beigazolódott, ez az emlékmegővítés egyik módja is egyúttal: a betelepültek jelentős számban újjítottak fel, mentettek meg műemlékeket.

Mindszentkállát a honlapja hitelesen és informatívan mutatja be, amit érdemes tanulmányozni:
www.mindszentkalla.hu

A Mindszentkálláért Alapítványt 1996-ban Szigeti Tóth János, a Magyar Népfőiskolai Társaság akkori elnöke hozta létre. Ő maga ezer szállal kötődött a településhez: apai nagyszülei itt éltek és itt született, nőtt fel az édesapja is. Gyermekkorában és még kamaszként is mindig itt töltötte a nyarakat és nagyszülei halála után a családi ház – ami akkor csaknem 100 éves parasztház – gondozását felvállalta, és minden évben több hónapot eltöltött a településen, amit választott szülőfalujának is nevezett.

Az alapítványt azzal a céllal hozta létre csaknem negyedszázada, hogy az akkor még hátrányos helyzetű kistelepülésen elősegítse a helyben lakók boldogulását, a fiatalok helyben maradását, a szülőföld szeretetének hangsúlyozását, a hagyományos értékek megőrzését.

Számos hazai közösségfejlesztési (HEFOP, TÁMOP) és nemzetközi felnőttképzési (Grundtvig, Socrates) projektben vett részt az alapítvány partnerként, aminek jóvoltából nemcsak Mindszentkállára, de a Káli-medence szinte valamennyi településéről vehettek részt gazdák, kézművesek, polgármesterek, művelődési házak munkatársai képzéseken és eseményeken. Számos esetben nemzetközi tanulmányutakra jutottak ki a településről emberek, illetve nemzetközi programok helyszínéül szolgált Mindszentkállára, a településen élők bevonásával.

Évek óta biztosítja az alapítvány az angol és a német nyelv tanulásának lehetőségét az őszi-téli hónapokban, nemcsak Mindszentkállára, de a Káli-medence más településének lakosai számára is – ebben legfontosabb partnere Mindszentkállára község önkormányzata.

2019 nyarán az alapító, Szigeti Tóth János elhalálozott, nagyszülői házáat és a teljes ingatlant hagyatékként a Mindszentkálláért Alapítványra hagyományozta és az alapítvány kezelői a nagyszülői házból családtörténeti emlékházat alakítottak ki, valamint az adományozó emlékének ápolásával együtt népfőiskolai, közösségi programokat valósítanak meg. Az alapító halálát követő első nagyobb rendezvény a „Beszélgetés a diófák alatt” című országos találkozó volt, ez év augusztus 29-én.

Az emlékház alkalmas arra is, hogy civil szervezetek kisebb létszámú összejöveteleket, megbeszéléseket tartsanak, de turisztikai célokra is használható.

Várjuk az érdeklődőket, a jövőbeli együttműködő és pályázati partnereket!

Az alapítvány kuratóriuma

**KÉRJÜK TÁMOGASSA ADÓJA 1%-VAL
 A MINDSZENTKALLÁÉRT ALAPÍTVÁNYT
 ADÓSZÁMA: 18939592-1-19**

Magyar Népfőiskolai Társaság

8282 Mindszentkállya, Jókai u. 40.

Tel.: 06 (20) 610 05 06

www.nepfoiskola.hu

marta@nepfoiskola.hu